ECLI:LV:RPPT:2020:1021.1A68040620.2.S
Lieta Nr. 1A68040620
Arhīva Nr. 1A-0406-20/14

SPRIEDUMS

Rīgā 2020. gada 21. oktobrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnesis Viktors Makucevičs,
rakstveida procesā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Rīgas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2020. gada 1. jūnija lēmumu Nr. D57/01/ZV267703/1.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 24. aprīlī plkst. 22.48 Rīgas pašvaldības policijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. ZV267703 (turpmāk arī – Soda lēmums) par to, ka /pers. A/ 2020. gada 24. aprīlī plkst. 22.02 Anniņmuižas bulvārī 40A, Rīgā uz ielas, ārkārtējās situācijas laikā, atrodoties publiskā vietā uz ielas nav ievērojusi savstarpēju divu metru distanci ar pārējām personām, tādējādi neievērojot noteikto ierobežojumu.

Soda lēmumā norādīts, ka tādējādi /pers. A/ pārkāpa 2020. gada 12. marta Ministru kabineta rīkojumu Nr. 103 „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (turpmāk arī – Rīkojums) 4.5^{2}1. apakšpunktu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – Latvijas APK) 176.^{2} pantā.

Ar Soda lēmumu /pers. A/ piemērots naudas sods 100 *euro* apmērā.

[2] Nepiekrītot Soda lēmumam, /pers. A/ iesniedza sūdzību, lūdzot atcelt to un sodīt personas, kuras iniciēja pārkāpumu.

[2.1.] Sūdzībā norādīts, ka kopā ar dzīvesbiedru devās uz veikalu Anniņmuižas bulvārī 40 A. Dodoties ārā no veikala, divi vīrieši, kuru vārdus nezina, mēģināja viņus apturēt un uzsākt dialogu. Ar dzīvesbiedru brīdināja, lai vīrieši ietur divu metru distanci, ko vīrieši ignorēja.

[2.2] Uzreiz atbrauca policija un visus apturēja. Policijas darbiniekiem tika sniegts mutisks paskaidrojums, ka vīrieši ignorēja brīdinājumu par distances ievērošanu.

[3] Ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2020. gada 1. jūnija lēmumu Nr. D57/01/ZV267703/1 (turpmāk - Iestādes lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

[3.1] Iestādes lēmumā norādīts, ka 2020. gada 24. aprīlī tika sastādīts Soda lēmums, sūdzības iesniedzēja tika iepazīstināta ar to un Latvijas APK 260. pantā noteikto. Soda lēmumu viņa parakstīt atteicās, otru eksemplāru nesaņēma, tas tika nosūtīts pa pastu.

[3.3] Citējot Latvijas APK 7. panta otro daļu, 243. panta pirmo daļu, 272. pantu, 286. panta otro daļu, Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 2. panta otro daļu un 7. panta otro daļu un Rīkojuma 1. punktu, Iestādes lēmumā norādīts, ka 2020. gada 12. martā Latvijas Republikā tika izsludināta ārkārtas situācija, izvērtējot Rīkojuma izdošanas nepieciešamību un uzliktos ierobežojumus.

Personai ir jāpakļaujas rakstītajām tiesībām, kaut uzskata tās par netaisnīgām, lai nodrošinātu tiesisko drošību. Nevar tiesību normu ignorēt un paziņot, ka persona to uzskata par prettiesisku.

No lietā esošajiem materiāliem (Soda lēmuma, izdrukas no Rīgas pašvaldības policijas Elektronisko notikumu žurnāla un videoieraksta), konstatējams, ka sūdzības iesniedzēja 2020. gada 24. aprīlī plkst. 22.02 atradās publiskā vietā, kur neievēroja savstarpēju divu metru distanci, pārkāpjot Rīkojuma 4.5.^{2}1. apakšpunktā iekļauto ierobežojumu.

Pierādījumi iegūti Latvijas APK 243. un 243.^{1} pantā noteiktajā kārtībā.

Vērtējot Soda lēmumu, Iestāde secināja, ka amatpersona noskaidroja visus apstākļus, atbilstoši Latvijas APK 214.^{1} un 272. pantā noteiktajam. Naudas soda apmērs uzlikts, ievērojot Latvijas APK 176.^{2} panta sankcijā noteikto ietvaru. Citējot Rīkojuma 5.^{2}1. apakšpunktu, norādīts, ka nav konstatēti atbildību mīkstinoši vai pastiprinoši apstākļi, Soda lēmums pieņemts pamatoti un likumīgi, bet naudas sods vērtējams kā atbilstošs.

[3.4] Lietas izskatīšanas laikā netika konstatēti Latvijas APK 239. pantā noteiktie apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Ievērojot Latvijas APK 32. un 22. pantā noteikto, Soda lēmums jāatstāj negrozīts.

[4] Nepiekrītot Iestādes lēmumam, /pers. A/ iesniedza sūdzību, lūdzot atcelt Soda lēmumu.

[4.1] Sūdzībā norādīts, ka pārkāpumu izdarīja citas personas, bet sūdzības iesniedzēja tā izdarīšanā nav vainīga. Neskatoties uz aizrādījumiem un darbībām, lai nepieļautu administratīvo pārkāpumu, persona uzstājīgi tuvojās un mēģināja kontaktēties.

[4.2] Lūdz pārskatīt visus lietā esošos materiālus, nepieciešamības gadījumā pieņemt paskaidrojumus no personām, kas veica pārkāpumu.

[5] 2020. gada 2. jūlijā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemti Rīgas pašvaldības policijas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Iestādes lēmums ir pamatots, tas ir atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

[5.1] Papildus Iestādes lēmumā minētajam norādīts, ka sūdzībā norādītie argumenti ir nepamatoti.

No videoieraksta secināms, ka sūdzības iesniedzēja zina pārējās notikumā iesaistītās personas. Videoierakstā norāda, ka visi ir kopā, uz vienu vīrieti norāda, kas tas ir viņas vīrs, uz otru, ka radinieks. Vienā mājsaimniecībā dzīvo kopā tikai ar līdzās esošo vīrieti. Savukārt ar pārējām divām personām nē.

Ņemot vērā to, ka policijas darbinieks vairākas reizes personām norādīja uz to, ka viņi pārkāpj Rīkojuma 4.5.^{2}1. apakšpunktā noteikto ierobežojumu, sūdzības iesniedzējai līdzās esošais vīrietis tikai pēc vairākām minūtēm aptuveni 60 gadus vecajam vīrietim izteica lūgumu atkāpties, lai tiktu ievērota nepieciešamā distance.

Tāpat no videoieraksta secināms, ka sūdzības iesniedzējai netika ierobežota pārvietošanās iespēja un jebkurā laikā varēja doties prom no notikuma vietas vairākos virzienos, ko nedarīja, bet tieši pretēji, - stāvēja, pulcējoties publiskā vietā, neievērojot savstarpējo divu metru distanci.

[5.2] Iestādes ieskatā, no lietas materiāliem neizriet, ka uz konkrēto gadījumu būtu attiecināmi Rīkojuma 4.5.^{2}4. apakšpunktā minētie izņēmuma gadījumi.

Pieņemot Rīkojumu, visā Latvijas teritorijā tika ieviestas noteiktas prasības, cita starpā, pulcēšanās un distancēšanās ierobežojumi, nolūkā ierobežot Covid-19 izplatību, kas visā pasaulē sasniedzis pandēmijas apmērus un uz konkrētā pārkāpuma izdarīšanas laiku jau bija prasījis vairāku tūkstošu cilvēku dzīvību visā pasaulē, kas norāda situācijas nopietnību un apmērus. Minētie ierobežojumi bija spēkā jau vairāk kā mēnesi, kad tika konstatēts pārkāpums. Minētās Rīkojuma prasības tika izziņotas visiem Latvijas iedzīvotājiem pieejamos veidos, lai par tiem informētu pēc iespējas lielāku iedzīvotāju loku.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība noraidāma kā nepamatota.

[7] 2020. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvās atbildības likums, kura 4. pants noteic, ka persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga par to saskaņā ar normatīvo aktu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā. Minētā likuma Pārejas noteikumu 1. punkts noteic, ka ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss. Savukārt minētā likuma Pārejas noteikumu 2. punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

[7.1] Tādejādi tiesa atzīst, ka šī lieta izskatāma, piemērojot Latvijas APK normas.

[7.2] Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļa paredz, ka rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības šādos gadījumos:

1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt;

2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku;

3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu;

4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki;

5) lietā nav pilna lēmuma.

Tiesa nekonstatē Latvijas APK 289.^{12} pantā paredzētos gadījumus, kas būtu pamats neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem atcelt iestādes lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai iestādei.

[8] Saskaņā ar Latvijas APK 286. panta otro daļu augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

Latvijas APK 289.^{13} panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa pievienojas Iestādes lēmumā norādītajai motivācijai, tāpēc spriedumā neizklāsta izvērstus argumentus, jo tie atkārtotu sprieduma aprakstošajā daļā izklāstīto Iestādes lēmuma motivāciju.

Tāpat tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir pietiekami motivēts, tajā veikta lietas faktisko apstākļu un lietas materiālos esošo pierādījumu analīze, izdarot pamatotus secinājumus par lietas faktiskajiem apstākļiem.

[9] Izvērtējot /pers. A/ sūdzību, tiesa atzīst par nepieciešamu papildus Iestādes lēmumā minētajam norādīt turpmāko.

[9.1] No lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka 2020. gada 24. aprīlī plkst. 22.48 Rīgas pašvaldības policijas inspektors sastādīja Soda lēmumu par to, ka /pers. A/ 2020. gada 24. aprīlī plkst. 22.02 Anniņmuižas bulvārī 40A, Rīgā uz ielas pārkāpa ārkārtējās situācijas laikā noteikto ierobežojumu – publiskā ārtelpā neievēroja divu metru distanci, ar ko pārkāpa Rīkojuma 4.5^{2}1. apakšpunktu par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 176.^{2} pantā.

/pers. A/ piemērots naudas sods 100 *euro* apmērā.

Lietā nepastāv strīds par to, ka /pers. A/ Soda lēmumā norādītajā laikā un vietā neievēroja divu metru distanci ar citām personām, bet pastāv strīds, vai ir vainīga divu metru distances neievērošanā un vai ir par to sodāma, ievērojot viņas izteiktos iebildumus.

[9.2] Latvijas APK 243. panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Minētā panta piektā daļa noteic, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar nodibināt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Savukārt minētā panta astotā daļa noteic, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem.

Turklāt atbilstoši Latvijas APK 244. pantam institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[9.3] Ar Rīkojuma 1. punktu visā valsts teritorijā tika izsludināta ārkārtējā situācija no lēmuma pieņemšanas brīža līdz 2020. gada 9. jūnijam ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību ārkārtējās situācijas spēkā esamības laikā. Tā 4.5.^{2}1. apakšpunktā tika noteikts, ka personām, atrodoties publiskās vietās, ir noteikts ierobežojums – ir jāievēro savstarpēja divu metru distance (attiecas gan uz publiskām iekštelpām, gan publiskām ārtelpām).

Rīkojums pamatots ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likuma, likuma „Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli" un Epidemioloģiskās drošības likuma normām.

[10] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka viņai nebija nodoma pārkāpt noteikumus, tas notika, jo, iznākot no veikala, divi vīrieši ignorēja lūgumu ievērot divu metru distanci un vēlējās kontaktēties.

[10.1] No lietas materiāliem pievienotā videoieraksta „*RPKR-20-1300-AL-1.mp4*" izriet, ka policijas transportlīdzeklis virzās pa ielu veikala tuvumā un, pabraucot garām tā ieejai, apstājas vairākus metrus aiz tās, pie veikala stūra. Redzams, ka pie ārpusē esoša tirdzniecības stenda atrodas četras personas. Sūdzības iesniedzēja ar sarkanā virsjakā ģērbušos vīrieti, kas, no lietas faktiskajiem apstākļiem secinot, ir norādītais dzīvesbiedrs, ir apskāvusies. Nedaudz tālāk atrodas divi vīrieši. Viens no tiem melnā virsjakā, otrs, brūnā mēteli, šķiet ar mobilo telefonu uzņemt fotoattēlu ar sūdzības iesniedzēju un viņas dzīvesbiedru. Kad policijas transportlīdzeklis apstājas pie personām, brūnā mēteli esošais vīrietis, ar rokām veicot žestus, tuvojas sūdzības iesniedzējai un viņai pieskaras.

No transportlīdzekļa izkāpj policijas darbinieks un informē, ka visiem nepieciešams uzrādīt personu apliecinošu dokumentu, jo netiek ievērota ar Rīkojumu noteiktā distance. Kamēr sūdzības iesniedzēja jautā dokumentu uzrādīšanas iemeslu un norāda, ka visas personas atrodas kopā, vīrietis brūnā mēteli sniedz sūdzības iesniedzējai mobilo telefonu, kuru viņa vēlāk paņem, turpinot roku turēt sūdzības iesniedzējas mugurpusē. Uz policijas darbinieka jautājumu, vai visi dzīvo vienā mājsaimniecībā, sūdzības iesniedzēja atbild, ka nē, norāda, ka radinieki var satikties. Kad policijas darbinieks norāda, ka radinieki šobrīd satikties nevar, sūdzības iesniedzēja lūdz uzrādīt likumu, kur tas rakstīts. Lai gan vīrietis brūnā mēteli vairs nepieskaras sūdzības

iesniedzējai, joprojām neievēro divu metru distanci, bet stāv blakus. Policijas darbinieks skaidro, ka divu metru distanci var neievērot tie, kuri dzīvo vienā mājsaimniecībā, bet sūdzības iesniedzēja uzstāj, lai tiek uzrādīts likums. Kamēr policijas darbinieks skaidro, ka viņam nav jāuzrāda pārkāptais likums, vīrietis melnā virsjakā pietuvojas un pieskaras sūdzības iesniedzējas rokai. Brīdī, kad policijas darbinieks nolasa Rīkojuma pieņemšanas datumu, vīrieši ir atkāpušies. Policijas darbinieks lūdz personām atkārtoti uzrādīt personu apliecinošu dokumentu vai nosaukt personas kodu, bet dzīvesbiedrs atkāpjas, lai veiktu telefonsarunu. Notiek dialogs starp policijas darbinieku un vīrieti melnā virsjakā, ierodas otra policijas ekipāža.

Videoieraksts beidzas, kad vīrietis sarkanā virsjakā iedod policijas darbiniekam savus dokumentus, pirms tam runājot krievu valodā.

[10.2] Tādējādi ar videoierakstu neapstiprinās sūdzības iesniedzējas sūdzībās norādītā versija, ka nezināmi vīrieši ignorēja viņas lūgumu ieturēt divu metru distanci, kad vēlējās kontaktēties, brīdī, kad iznāca no veikala. Tiesa pievienojas Iestādes paskaidrojumos norādītajam, ka sūdzības iesniedzējai bija iespējas notikuma vietā ieturēt divu metru distanci ar nezināmajiem vīriešiem un doties prom, ja lūgumi par divu metru distances neievērošanu netika ievēroti. No videoierakstā redzamajiem apstākļiem secināms, ka personas ir kontaktējušas jau laiku pirms policijas ierašanās, jo vīrietis brūnā mētelī ar sūdzības iesniedzējas mobilo telefonu uzņem viņas un blakus esošā vīrieša fotogrāfiju. Notikuma vietā sūdzības iesniedzēja sākotnēji apgalvo, ka vīrieši ir viņas radinieki un viņi var satikties, nonākot pretrunās ar sūdzībā norādīto, ka vīrieši nav zināmi.

No lietas materiāliem pievienotās izdrukas no Rīgas pašvaldības policijas Elektronisko notikumu žurnāla izriet, ka 2020. gada 24. aprīlī plkst. 21.58 no OVB saņemta informācija, ka Anniņmuižas bulvārī 40A, Rīgā pie veikala četri jaunieši lieto alkoholu, pulcējas. policijas darbinieki uz notikuma vietu izbrauca plkst. 21.59.

Tādējādi neapstiprinās arī tas, ka policijas darbinieki piebrauca uzreiz, jo kopš ziņu saņemšanas par pulcēšanos, pagāja pietiekami ilgs laiks, lai sūdzības iesniedzēja dotos prom no notikuma vietas, ja vīrieši ignorēja lūgumu ievērot divu metru distanci, kad vēlējās kontaktēties. Turklāt, klātesot policijas darbiniekiem, gan vīrietis brūnā mētelī, gan vīrietis melnā virsjakā neieturēja divu metru distanci un pieskārās sūdzības iesniedzējai, bet viņa tiem nenorādīja, lai tiktu ievērota divu metru distance. Tieši pretēji, sūdzības iesniedzēja notikuma vietā sākotnēji apstrīd šāda pienākuma (ievērot divu metru distanci) esamību un pieprasa policijas darbiniekiem uzrādīt likumu, kur tas ir noteikts.

Tādējādi tiesa secina, ka sūdzībās norādītie lietas faktiskie apstākļi ir pretrunā lietas materiālos esošajiem pierādījumiem, un ir norādīti ar mērķi izvairīties no administratīvās atbildības.

[10.3] Saskaņā ar likuma „Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli" 4. pantu ārkārtējā situācija ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus. Likums „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" noteic, kādus ierobežojumus ārkārtējās situācijas laikā Ministru kabinets var noteikt, piemēram, īpašu pārvietošanās un pulcēšanās kārtību vai pārvietošanās un pulcēšanās ierobežojumus u.c. Savukārt Epidemioloģiskās drošības likuma 3. panta otrā daļa pilnvaro Ministru kabinetu noteikt epidemioloģiskās drošības pasākumus atsevišķu infekcijas slimību izplatības ierobežošanai.

Ar 2020. gada 3. aprīļa likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" tika paaugstinātas administratīvā soda sankcijas robežas par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 176.^{2} pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, nosakot, ka par šādu pārkāpumu uzliek naudas sodu fiziskajām personām no desmit līdz divtūkstoš *euro*, juridiskajām personām — no simt četrdesmit līdz piectūkstoš *euro*.

2020. gada 3. aprīļa likuma anotācijā (pieejams: http://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/D0DAF65438BCC9CCC225853D004F7C77?OpenDocument#B; apskatīts 2020. gada 21. oktobrī), norādīts, lai samazinātu Covid-19 izplatību valstī, Ministru kabinets, ņemot vērā kompetento iestāžu sniegto informāciju, operatīvi lemj par dažādu nepieciešamo pasākumu un ierobežojumu noteikšanu valstī. Tomēr ir konstatēts, ka personas rīkojumā noteiktos pasākumus un ierobežojumus neievēro, tādējādi būtiski apdraudot sev apkārtējos līdzcilvēkus, kā arī sabiedrību kopumā un veicinot nekontrolētu Covid-19 izplatību valstī. Lai nodrošinātu ietverto pasākumu un ierobežojumu efektīvāku izpildi, likums paredz paaugstināt naudas sodu par epidemioloģisko prasību neievērošanu un par ārkārtējās situācijas laikā noteikto ierobežojumu vai aizliegumu pārkāpšanu.

[10.4] Iestāde pamatoti norāda, ka Latvijas teritorijā tika ieviestas noteiktas prasības, tostarp pulcēšanās un distancēšanās ierobežojumi, nolūkā ierobežot Covid-19 izplatību, kas visā pasaulē sasniedza pandēmijas apmērus un uz konkrētā pārkāpuma izdarīšanas brīdi jau bija prasījis vairāku tūkstošu cilvēku dzīvību visā pasaulē, kas liecina par situācijas nopietnību.

Izsludinot valstī ārkārtējo situāciju, publiskā vidē tika nepārtraukti un regulāri atgādināts iedzīvotājiem par noteikto ierobežojumu atbildīgu ievērošanu, norādot, ka šo ierobežojumu neizpildes gadījumā pārkāpējs var tikt saukts pie administratīvās atbildības. Viena no būtiskākajām Covid-19 izplatības risku mazināšanas rekomendācijām ir saskaņā ar Rīkojuma 4.5.^{2}1. apakšpunktā noteikto divu metru distances ievērošanu.

[10.5] Sūdzības iesniedzējai vajadzēja zināt par distancēšanās ierobežojumiem, kas tika noteikti valstī ārkārtējās situācijas apstākļos, jo Rīkojums tika publicēts oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis", kas atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 2. panta otrās daļas noteikumiem viņai ir saistoša. Kaut arī ierobežojumu neievērošana notika neilgu laiku, ņemot vērā pasaulē izziņoto Covid-19 pandēmiju, tās apmērus, vīrusa straujo izplatību un bīstamību, tad šī ierobežojuma neievērošana nevar tikt vērtēta kā nebūtiska, jo sekas var radīt būtisku apdraudējumu kā katram indivīdam atsevišķi, tā sabiedrībai kopumā.

[11] Latvijas APK 22. pants noteic, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņošanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Turklāt Latvijas APK 32. panta otrās daļas noteikumi paredz, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Piemērojot /pers. A/ administratīvo sodu, jāņem vērā, ka tas tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņošanas garā.

Latvijas APK 176.^{2} pants noteic, ka par ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa laikā noteikto ierobežojumu vai aizliegumu pārkāpšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām no desmit līdz divtūkstoš *euro*, juridiskajām personām — no simt četrdesmit līdz piectūkstoš *euro*.

Ar Soda lēmumu sūdzības iesniedzējai piemērots naudas sods 100 *euro* apmērā.

[11.1] Latvijas APK 21. panta pirmā daļa noteic, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (sk. *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009. gada 12. februāra sprieduma lietā SKA-15/2009 14. punktu*).

[11.2] Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā divu metru distances neievērošana publiskā ārtelpā ārkārtas situācijas apstākļos nevar tikt atzīta par

maznozīmīgu. Noteiktie ierobežojumi pilda vīrusa Covid-19 ierobežošanas funkciju, nav pieļaujama formāla pieeja tiem vai uzskatīšana tos par maznozīmīgiem.

[11.3] Izvērtējot apstākļus kopumā, secināms, ka ar lietā gūtajiem pierādījumiem ir pierādīta administratīvā pārkāpuma esība, un konstatējams, ka pārkāpuma brīdī sūdzības iesniedzējai nepastāvēja tādi šķēršļi, kas būtu lieguši izpildīt ar noteikto ierobežojumu ievērot divu metru distanci. Ievērojot administratīvā pārkāpuma raksturu, secināms, ka piemērotais naudas sods 100 *euro* apmērā ir samērīgs ar /pers. A/ izdarīto pārkāpumu un viņas attieksmi pret noteiktajiem ierobežojumiem pandēmijas laikā.

[12] Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairākkārt savos nolēmumos norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav jāsaprot kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. *Senāta 2010. gada 11. marta sprieduma lietā Nr. SKA-66/2010 14. punktu, 2012. gada 21. februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-186/2012 10. punktu, 2013. gada 1. jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-584/2013 10. punktu*).

Ņemot vērā minēto, tiesa nevērtē citus /pers. A/ sūdzībā norādītos argumentus, jo tie nav atzīstami par nozīmīgiem no tiesību viedokļa šīs lietas izskatīšanā, kā arī tie neietekmē tiesas izdarītos secinājumus attiecībā uz lietas faktiskajiem apstākļiem un lietas materiālos esošajiem pierādījumiem.

[13] Apkopojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka šajā lietā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs, par kura izdarīšanu paredzēta atbildība Latvijas APK 176.^{2} pantā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/ pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par Rīkojuma 4.5.^{2}1. apakšpunkta pārkāpumu, piemērojot Latvijas APK 176.^{2} pantā noteikto sankciju, kas atbilst Latvijas APK 22. pantā noteiktajam mērķim. Savukārt /pers. A/sūdzībā norādītie apsvērumi nevar būt par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu un Administratīvās atbildības likuma 4. pantu un Pārejas noteikumu 2. punktu, tiesa

nosprieda

/pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību noraidīt, bet Rīgas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2020. gada 1. jūnija lēmumu Nr. D57/01/ZV267703/1 atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnesis Viktors Makucevičs